

Summary. In article the trends in the Black Sea-Azov region container traffic at the various levels of the environment are identified and analyzed.

Keywords: market of container shipping, container turnover, sea ports, trends.

*Рецензент д.э.н., профессор ОНМУ Махуренко Г.С.
Експерт редакційної колегії к.э.н., доцент УкрГАЗТ Якименко Н.В.*

УДК 658.23:656.2

СТВОРЕННЯ ГРУПИ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАЛІЗНИЧНОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Кондратюк М.В., к.е.н., ст. викладач (Укр ДАЗТ)

В статті пропонується впровадження сучасних видів інтеграції підприємств неосновної діяльності на залізничному транспорті України. Обґрунтована доцільність створення групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення.

Ключові слова: підприємства неосновної діяльності, корпоратизація, спеціалізовані підприємства залізничного призначення.

Постановка проблеми та її зв'язки з науковими чи практичними завданнями. Згідно з положеннями сучасної Концепції Державної програми реформування залізничного транспорту України для промислових підприємств залізничного призначення, діяльність яких пов'язана з забезпеченням залізничного транспорту основними фондами та ремонтом рухомого складу, необхідно створити умови для залучення в їх діяльність значних обсягів приватних інвестицій [1].

Головною метою впровадження цього заходу вважається спроба створити конкурентне середовище між підприємствами неосновної діяльності, що в свою чергу повинно сприяти підвищенню ефективності роботи та якості послуг цих промислових підприємств.

Згідно з спеціалізацією своєї діяльності, яка полягає в промисловому забезпеченні та обслуговуванні, а не в участі в перевезеннях, у спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення є можливість створення різноманітних варіантів взаємодії з промисловими підприємствами аналогічного напрямку діяльності.

Одже, автор вважає, що однією із актуальних проблем, яка потребує негайного вирішення, є пошук сучасної форми інтеграції спеціалізованих підприємств залізничного призначення з інвесторами.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Вирішенням проблем пошуку ринкової форми інтеграції підприємств неосновної діяльності здійснювалось в працях вітчизняних науковців, таких

як: І.М. Аксьонов, Ю.С. Бараш, Т.А. Мукмінова, М.І. Пасічник та ін. [2-5].

Проаналізувавши різноманітні варіанти форм інтеграції підприємств неосновної діяльності, які запропоновані у галузевій науковій літературі такими вченими як І.М. Аксьонов, Ю.С. Бараш, Т.А. Мукмінова, автор прийшов до висновку, що більшість з них є корисними але, носять суго теоретичний характер та не враховують сучасні умови розвитку залізниць, тому їх практичне застосування буде майже неможливе.

Виділення невирішених частин загальної проблеми. Спеціалізовані промислові підприємства залізничного призначення виконують роль зовнішнього виробничого інфраструктурного середовища, без якого здійснення залізничних перевезень неможливе.

Держава зацікавлена у послугах цього сектора залізничної галузі, а також у його адаптації до ринкових умов господарювання.

Виходячи з необхідності встановлення ринкових принципів взаємодії і координації діяльності підрозділів, а також підприємств неосновної діяльності та спроби пошуку необхідних обсягів інвестиційних ресурсів, автор пропонує створити – групу спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення.

Постановка мети і задач. Метою цієї статті є обґрунтування необхідності впровадження в діяльність залізничного транспорту України групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення.

Вклад основного матеріалу. Основною метою створення групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення є:

- розробка і реалізація промислової політики залізничного комплексу України;
- здійснення всіх видів виробництва та ремонту у відповідності з потребами залізничного комплексу України;
- забезпечення співпраці з виробничими підприємства різних галузей промисловості для здійснення безперебійного обслуговування діяльності залізничного комплексу України.

Створення групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення необхідно здійснювати за рахунок виведення з підпорядкування Укрзалізниці, підприємств які безпосередньо не приймають участі у процесі перевезень, а займаються різними видами забезпечення діяльності залізничного транспорту України.

На державних промислових підприємствах, що забезпечують підприємства з залізничних перевезень елементами основних фондів та послугами з ремонту рухомого складу, в ході реформування структур управління необхідно здійснити їх корпоратизацію з наступним створенням на їх основі відповідної спеціалізованої групи промислових підприємств залізничного призначення [6].

В результаті корпоратизації реалізується подвійна ціль: з одного боку, держава через механізм застосування контрольного пакету акцій зберігає можливість свого вирішального впливу на діяльність державного сектору економіки, з другого – розширюється господарська самостійність, що дуже важливо для існування в умовах ринкового конкурентного середовища, зокрема для залучення додаткового капіталу на розширення і розвиток виробництва за рахунок вітчизняних та іноземних інвесторів [6,7].

Здійснення цього процесу надає право інвестору можливість брати участь в різних видах забезпечення діяльності залізничного транспорту України, а також в залежності від частки в статутному капіталі конкретного підприємства мати вплив на його діяльність [7].

Автор вважає, що після проведення процесу корпоратизації, до складу групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення доцільно включити наступні діючі в теперішній час, підприємства і організації:

- Стрийський, Попаснянський, Дарницький вагоноремонтні заводи;
- Старокостянтинівський завод залізобетонних шпал;
- Рава-Руський шпалопросочувальний завод;
- Вінницятрансприлад;
- УЦМКР;

- Управління промисловими підприємствами;
- ПКТБ колійного господарства;
- ПКТБРеЛ;
- 7 ВАТ (Гніванський завод СЗБ, Дніпропетровський ТРЗ, Коростенський завод ЗБШ, Запорізький ЕРЗ, Львівський ЛРЗ, Київський ЕРЗ, Трансигнал) [8].

Основними функціями цієї групи повинні стати наступні:

- залучення партнерів до участі в реалізації великих спільних транспортно – промислових проєктів;
- забезпечення проведення єдиної виробничої політики щодо розробки, виготовлення, ремонту та модернізації всіх типів рухомого складу;
- організація роботи з виробництва запасних частин та усього обладнання ;
- забезпечення визначення потреб у рухомому складі, розробку технічних вимог до його зразків, організацію їх серійного виробництва;
- формування планів виробництва з ремонту колісних пар для вагоноремонтних підприємств;
- контроль за ходом укладання та виконання договорів, які стосуються роботи зі всіма видами господарств залізниць;
- координація роботи та контроль за виконанням договірних зобов'язань з промисловими підприємствами та залізницями з приводу всіх видів ремонту;
- організація розміщення на підприємствах промисловості України та інших країн, замовлень на виготовлення і ремонт обладнання, апаратури, матеріалів, пристроїв та інвентарю.

Висновок. Створення групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення буде сприяти:

- забезпеченню на законодавчому рівні прав інвестора, що повинно значно збільшити зацікавленість потенційних інвесторів в здійсненні інвестицій у спеціалізовані підприємства залізничного призначення;
- залученню державних і недержавних інвестиційних ресурсів на розвиток пріоритетних напрямків діяльності спеціалізованих підприємств залізничного призначення;
- впровадженню на залізничному транспорті сучасних ринкових структур з урахування міжнародного досвіду;
- формуванню ефективних промислово-технологічних і кооперованих зв'язків між спеціалізованими підприємствами залізничного призначення;
- освоєнню в діяльність спеціалізованих підприємств залізничного призначення нових транспортних технологій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Концепція державної програми реформування залізничного транспорту України // [Текст] Відомості міністерства транспорту та зв'язку України. – 2006. - № 21-22.
2. Аксенов І.М. Особенности реструктуризации в современных условиях [Текст] / І.М. Аксенов, В.В. Пасечник // Залізничний транспорт України. - 2001. - № 1. - С. 7-11.
3. Бараш Ю.С. Визначення умов збереження державної монополії на залізничні перевезення без зміни власності на майно [Текст] / Ю.С. Бараш // Залізничний транспорт України. – 2006. - № 3. С. 70-72.
4. Мукмінова Т.А. Удосконалення управління залізничним транспортом України: автореф. дис. На здобуття ступеня канд.екоп. наук / [Текст] Т.А. Мукмінова. –К.: УАННП ФЕНІКС, 2002. – С. 22-25.
5. Уманцев Г.М. Некоторые экономико-правовые аспекты функционирования объединения предприятий в Украине/ [Текст] Г.М. Уманцев, О.С. Лысенко // Предпринимательство, хозяйство и право - К.:2007.-№ 5- С. 4-6.
6. Кондратюк М.В. Формування Державної холдингової компанії як засіб створення ефективної моделі управління залізничним транспортом України [Текст] / М.В. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості.-2009.-№ 25.- С. 71-74.
7. Кондратюк М.В. Впровадження сучасних форм інтеграції підприємств неосновної діяльності на залізничному транспорті України [Текст] / М.В. Кондратюк // Вісник економіки транспорту і промисловості.-2010.-№ .- С. 71-74.
8. Перелік підприємств неосновної діяльності залізничного транспорту України станом на 01.01.2009 [Електронний варіант]: Режим доступу до публікації: <http://uz.gov.ua/jfu54>

Аннотація. В статті досліджуються проблеми розробки і впровадження ринкових форм інтеграції підприємств неосновної діяльності залізничного транспорту України. Обґрунтована цілесобразність створення групи спеціалізованих промислових підприємств залізничного призначення.

Ключові слова: підприємства неосновної діяльності, корпоратизація, спеціалізовані підприємства залізничного призначення.

Summary. In the article the problems of development and introduction of market forms of integration of enterprises of unbasic activity of railway transport of Ukraine are explored. Expedience of creation of group of the specialized industrial enterprises of the railway setting is grounded.

Keywords: enterprises main and volatile activity, enterprises of the material and technical provision.

*Рецензент д.е.н., професор УкрДАЗТ Дейнека О.Г.
Експерт редакційної колегії к.е.н., доцент УкрДАЗТ Зубенко В.О.*

УДК 656

СУЧАСНИЙ СТАН ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ ТА АНАЛІЗ ПРОБЛЕМ, ЩО УСКЛАДНЮЮТЬ ЙОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ ПРОСТОРИ

Орлова В.М., ст. викладач (УкрДАЗТ)

Проаналізовано сучасний стан залізничного транспорту України для вирішення проблем, що створюють перешкоду процесам інтеграції до європейської залізничної транспортної системи.

Ключові слова: залізничний транспорт, інтеграційні процеси, доход від перевезень, потенціал, відправлення вантажів, темп росту, якісні показники, кількісні показники, фізичний та моральний знос основних фондів, державна підтримка, транспортна інфраструктура.

Постановка проблеми та її зв'язки з діяльністю залізничного транспорту підтверджує науковими чи практичними завданнями. зменшення її ефективності. Така ситуація Динаміка якісних та кількісних показників обумовлена проблемами галузі, які склалися та